

Sygnatura akt XIII GC 2129/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Łódź, dnia 9 października 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XIII Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Piotr Chańko

Protokolant: sekretarz sądowy Izabela Ćwiklińska

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1. oddala powództwo;
2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W. kwotę 2.417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.
3. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 425,25 zł (czterysta dwadzieścia pięć złotych i dwadzieścia pięć groszy) tytułem niewykorzystanej części zaliczki na wynagrodzenie biegłego.

Sygn. akt XIII GC 2129/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 listopada 2015 roku powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. kwoty 25.838,75 zł wraz z ustawowymi odsetkami:

- a) od kwoty 13.587,95 zł od 2 września 2013 r. do dnia zapłaty;
- b) od kwoty 12.250,80 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

oraz o zasądzenie kosztów procesu. Uzasadniając swoje żądania powód podał, że dochodzi roszczeń regresowych od ubezpieczyciela podmiotu odpowiedzialnego za powstanie szkody, którą naprawił jako ubezpieczyciel poszkodowanego.

/pozew- k. 2-6/

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Przyznał, że ubezpieczał I. S. prowadzącą działalność pod firmą Przedsiębiorstwo (...) od odpowiedzialności cywilnej. Zakwestionował powództwo co do zasady i wysokości.

/odpowiedź na pozew- k. 25-28/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Na mocy umowy z dnia 30 kwietnia 2013 roku zawartej pomiędzy (...) im. dr W. B. (1) w Ł. a I. S., I. S. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zobowiązała się do wykonania robót budowlanych związanych z dociepleniem dachu wraz z demontażem instalacji solarnej w Pawilonie P w (...) im. dr W. B. (1). Zgodnie z § 8 umowy I. S. zobowiązał się m.in. do odpowiedniego zabezpieczenia obszaru robót, a w wypadku zniszczenia lub uszkodzenia pomieszczeń, ich części bądź urządzeń szpitala zobowiązała się do ich naprawienia i doprowadzenia do stanu poprzedniego na własny koszt.

/umowa- k. 42-44/

W dniu 13 maja 2013 r. szpital zawarł z I. S. drugą umowę o roboty budowlane związane z ociepleniem dachu. W § 8 tej umowy powtórzono zobowiązania I. S. z umowy z dnia 30 kwietnia 2013 r.

/umowa- k. 45-46/

Ocieplenie dachu miało odbyć się w poprzez ułożenie ocieplenia na istniejącym stropodachu. Było elementem większego zamierzenia budowlanego. I. S. jako wykonawca została wyłoniona w drodze zamówienia publicznego, przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego. Zamówienie obejmowało docieplenie połaci dachowej wraz z demontażem instalacji solarnej. Zamawiający zastrzegł, że wykonawca będzie zobowiązany do odpowiedniego zabezpieczenia obszaru robót, a w wypadku zniszczenia lub uszkodzenia części obiektu bądź urządzeń w toku realizacji umowy – do ich naprawienia na koszt własny. Zamówienie obejmowało wyłącznie docieplenie dachu w Pawilonie P wraz z demontażem instalacji solarnej, a wszelkie inne roboty wskazane w projekcie budowlanym nie były jego przedmiotem. W ramach prac wykonawca nie dokonywał zrywania pokrycia dachowego. Dostawiano docieplenie ze styropianu i pokrywano je papą termozgrzewalną.

/projekt budowlany- k. 55-63, SIWZ- k. 82-87, zeznania świadka H. S.- k. 242v-243, zeznania świadka A. K.- k. 243v-244, zeznania świadka J. B.- k. 244, zeznania świadka W. B. (2)- k. 244v/

W dniu 5 czerwca 2013 r. miały miejsce czynności odbiorowe. W wyniku stwierdzonych wad zamawiający szpital odmówił odbioru robót wykonanych przez I. S.. Wady polegały na tym, że pokrycie dachu nie przeszło próby szczelności – w wyniku zalania go wodą przez straż pożarną stwierdzono liczne przecieki, a po spłynięciu wody liczne zastoiny, zwłaszcza przy kielu od strony południowej. Próba szczelności wykonana została poprzez zatkanie wylotów wody. Straż pożarna działając na prywatną prośbę G. K., bez podstawy prawnej i wbrew ostrzeżeniom wykonawcy wpompowała dwie cysterny wody na dach budynku. Wady zostały usunięte, a odbiór nastąpił w dniu 19 czerwca 2013 r. W dniu odbioru wykonawca zobowiązał się do wykonania 4 sztuk przelewów awaryjnych, co zostało odebrane w dniu 24 czerwca 2013 r.

/protokół odbioru- k. 91, k. 95, protokół usunięcia wad- k. 92, protokół przeglądu technicznego- k. 97-98, zeznania świadka H. S.- k. 242v-243, zeznania świadka W. B. (2)- k. 244v, zeznania świadka G. K.- k. 244v-245v/.

Podczas wykonywanych prac remontowych miały miejsce zalania pomieszczeń szpitalnych. W tym okresie na terenie Ł. występowały intensywne opady deszczu. Do zalań dochodziło: w dniach 20 maja 2013 r. i 22 maja 2013 r., w nocy z 23 na 24 maja 2013 r., w dniu 28 maja 2013 r., i w nocy z 30 na 31 maja 2013 r. Zalane zostały pomieszczenia działu technicznego.

/zgłoszenie szkody- akta szkodowe na płycie CD- k. 20, notatka służbowa- k. 99, k. 100, k. 101/

W związku z zalaniem w dniu 31 maja 2013 r. odbyła się narada z udziałem przedstawicieli szpitala i przedstawiciela I. S.. W trakcie spotkania dokonano ustaleń, że do zalania w nocy z 30 na 31 maja 2013 r. doszło w wyniku nieszczelności wykonywanego przez firmę (...) pokrycia dachowego.

/protokół z listą obecności- k. 180-181/

Na skutek zalania uszkodzeniu uległ laptop, będący częścią systemu akwizycji i magazynowania danych pomiarowych z 9 podsystemów fotowoltanicznych. Odzyskanie danych z laptopa oraz konfiguracja systemu i synchronizacja danych, kosztowała 12.250,80 zł. Wartość całkowicie uszkodzonego laptopa została wyceniona przez powoda w toku likwidacji szkody na 1.626,24 zł. Zalanie laptopa zostało po raz pierwszy stwierdzone w notatce służbowej z dnia 28 maja 2013 r., dotyczącej zalania z tego samego dnia.

/oświadczenie, faktura, kosztorys- akta szkodowe na płycie CD- k. 20, kosztorys- k. 146-151, faktura- k. 152, notatka służbowa- k. 99, orzeczenie techniczne- k. 182, oświadczenie- k. 183/

Uszkodzeniu uległa też malatura i wykładziny w zalanych pomieszczeniach. W toku likwidacji szkody powód sporządził kosztorys zgodnie z którym koszt doprowadzenia pomieszczeń do stanu sprzed szkody wynosił 11.961,71 zł.

/zgłoszenie szkody, kosztorys- akta szkodowe na płycie CD- k. 20, zdjęcia- k. 113-145, kosztorys- k. 154-178/

W dniu 24 października 2013 r. podczas kontroli stanu technicznego pomieszczeń, stwierdzono zalanie sufitów i ścian. Przyczyną była usterka pokrycia dachowego łącznika Pawilonu R z Pawilonem P.

/notatka służbowa- k. 102/

Budynek w którym firma (...) wykonywała pracę ma jednospadowy dach. Wody opadowe z dachu sprowadzane są do dwóch koryt – kiel. Następnie do blaszanych koszy usytuowanych na zewnątrz elewacji i dalej rurami spustowymi. Dach w budynku ocieplono płytami styropianowymi, które pokryto papą termozgrzewalną. Do zalania w trakcie prac wykonywanych przez firmę (...) doszło na skutek silnych opadów deszczu. Nadmiar wody nie miał odpowiedniego ujścia, co przy nieszczelnym pokryciu kiel dachowych spowodowało zalanie pomieszczeń. Warunki wykonania robót i sztuka budowlana w przypadku przedmiotowego dachu (stropodach) nie przewidują wykonania specjalnych zabezpieczeń przed opadami atmosferycznymi, przy jego ocieplaniu. Zabezpieczenie było zbędne również z tego powodu, że **dotychczasowe pokrycie dachu nie było zrywane**. Nie było też konieczności demontażu urządzeń instalacji solarnej które znajdowały się wewnątrz budynku, a ich zalanie stanowiło zbieg okoliczności. Zalanie które miało miejsce na skutek wykonanej próby szczelności, która odbyła się przy całkowitym zamknięciu odpływu wody, wynikało z ryzyka związanego z brakiem specjalnej powłoki izolacyjnej.

/opinia biegłego z dziedziny budownictwa- k. 254-259, opinia uzupełniająca, k. 277/

W okresie wystąpienia przedmiotowej szkody (...) im. dr W. B. (1) w Ł. korzystał z ubezpieczenia mienia od wszelkich ryzyk, udzielanego przez powoda.

/akta szkodowe na płycie CD- k. 20/

W dniu 28 czerwca 2013 r. powód przyznał ubezpieczanemu szpitalowi odszkodowanie w wysokości 11.961,71 zł. W dniu 10 lipca 2013 r. powód przyznał dalsze odszkodowanie w wysokości 1.626,24 zł. W dniu 3 grudnia 2013 r. powód przyznał dodatkowo kwotę 12250,80 zł z tego tytułu.

/decyzje odszkodowawcze- akta szkodowe na płycie CD- k. 20/

Wymienione kwoty odszkodowań zostały wypłacone szpitalowi.

/lista wypłat- akta szkodowe na płycie CD- k. 20, potwierdzenie przelewu- k. 110, k. 111, k. 112/

I. S. w ramach prowadzonej działalności pod firmą Przedsiębiorstwo (...), w okresie wykonywania ocieplania dachu w budynku szpitala, była objęta ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, udzielanym przez pozwanego.

Ubezpieczenie obejmowało odpowiedzialność deliktową i kontraktową. Zgłoszenia ubezpieczeniowego dokonywała J. P..

/polisa- k. 184-85, zeznania J. P., k. 2910dw-292/

Pismem z dnia 31 lipca 2013 r. powód wezwał pozwanego, jako ubezpieczyciela I. S., do zapłaty kwoty 13587,95 zł. Pismem z dnia 3 września 2013 r. pozwany nie przyjął swojej odpowiedzialności i odmówił wypłaty odszkodowania.

/pisma- akta szkodowe na płycie CD- k. 20/

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd pominął zeznania świadka I. S. ponieważ okazały się nie mieć istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. I. S. nie była świadkiem zdarzenia, a sprawy jej firmy prowadził mąż i to on uczestniczył w wykonywanych pracach.

Zeznania R. W. Sąd pominął na podstawie art. 242 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli postępowanie dowodowe napotyka przeszkody o nieokreślonym czasie trwania, sąd może oznaczyć termin, po którego upływie dowód może być przeprowadzony tylko wówczas, gdy nie spowoduje to zwłoki w postępowaniu. Do 9 października 2017 roku wymieniony świadek nie stawiał się w celu ich przesłuchania. Zeznania J. P. nie były przydatne dla rozstrzygnięcia bowiem świadek nie zajmowała się ani kontrolą wykonywania umowy, nie znała jej zakresu, nie prowadziła też ustaleń co do jej przyczyny, a jedynie dokonywała jej zgłoszenia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Regresowy charakter roszczenia zgłoszonego przez powodowego ubezpieczyciela wynikał z art. 828 § 1 k.c. Odpowiedzialność pozwanego ubezpieczyciela miała podstawę w art. 805 § 1 i 2 k.c., art. 821 k.c., art. 822 § 1-4 k.c. Ponieważ powód wywodził swoje roszczenie z odpowiedzialności deliktowej podmiotu ubezpieczonego przez pozwanego, zastosowanie miał art. 415 k.c. Do zasad ogólnych odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez wykonawcę robót budowlanych odsyła też art. 652 k.c.

Przyjęcie odpowiedzialności pozwanego za szkodę wymagało więc wykazania następujących przesłanek: 1) powstania szkody, 2) wyrządzenia szkody przez działanie lub zaniechanie podmiotu ubezpieczonego przez pozwanego, 3) istnienia normalnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem lub zaniechaniem a powstałą szkodą, 4) zawinienia w działaniu lub zaniechaniu wywołującym szkodę. Ponieważ kwestionowana była wysokość szkody, również ona powinna zostać udowodniona.

Powód wykazał, że doszło do powstania szkody z której wywodził swoje roszczenie. Szkada polegała na zniszczeniu mienia ubezpieczonego szpitala na skutek zalania. Zachowanie szkodzące miało polegać na wykonywaniu robót budowlanych – ocieplaniu dachu szpitala przez firmę (...), którą ubezpieczał pozwany. **Strona powodowa nie wykazała jednak związku przyczynowego pomiędzy pracami wykonywanymi przez wymienioną, a zalaniem pomieszczeń szpitala.** Nie wykazała też jakiegokolwiek zawinienia po stronie wykonawcy tych prac.

Podzielając opinię biegłego z zakresu budownictwa, stwierdzić należy, że I. S. jako wykonawca ubezpieczony przez pozwanego dochowała należytej staranności przy wykonywaniu prac budowlanych. Sztuka budowlana nie wymagała, w przypadku ocieplania dachu, jakichkolwiek zabezpieczeń przed opadami atmosferycznymi. Ocieplenie było wykonane przy zastosowaniu płyt styropianowych, pokrywanych papą termozgrzewalną. Płyty te były nakładane na istniejące pokrycie dachowe. Ich nakładanie nie naruszało więc w żaden sposób dotychczasowego pokrycia dachowego, które nie było zrywane. Ubezpieczona działała więc w granicach obowiązujących norm postępowania, co wyłącza możliwość przypisania jej zawinienia z uwagi na brak elementu obiektywnego winy.

Powyższe ustalenie świadczy też o braku związku przyczynowego pomiędzy pracami I. S. a szkodą szpitala. Niezrywanie dotychczasowego pokrycia, przy założeniu, że było ono wykonane prawidłowo, powinno uniemożliwić

zalanie pomieszczeń szpitala. Zatem to w dotychczasowym pokryciu należy dopatrywać się przyczyn zalania, a nie w wykonywanych pracach. Zgodnie z opinią biegłego do zalania doszło na skutek nieszczelnego pokrycia kielii. Z dokumentów złożonych do akt sprawy nie wynika natomiast aby do zakresu umówionych prac wchodziło pokrycie tych elementów. Nadto, w późniejszym okresie też doszło do zalania, które wynikało z usterki pokrycia dachowego łącznika dwóch pawilonów, co również wskazuje na nieprawidłowości w samej konstrukcji pokrycia dachowego, które nie było zrywane przez wykonawcę prac. Zatem do szkody doszłoby niezależnie od prac ociepleniowych, co wynikało z ulewnych deszczy i pozostawało bez związku z tymi pracami.

O nieprawidłowości zachowania I. S. nie świadczą również postanowienia umowne, które zobowiązują do zabezpieczenia terenu oraz do naprawy szkody w razie uszkodzenia pomieszczeń szpitalnych w związku z realizacją umowy. Jak wskazano powyżej szkoda pozostawała bez związku przyczynowego z wykonywanymi pracami. Nie można więc jej zakwalifikować jako powstałą w związku z realizacją umowy. Natomiast zabezpieczenie terenu nie stanowiło podstawy do stosowania, wbrew sztuce budowlanej, zabezpieczenia przeciwko opadom atmosferycznym. Zgodnie ze SIWZ obowiązek ten wynikał z tego, że w trakcie robót budowlanych obiekt miał być w ciągłym użytkowaniu. Zabezpieczenie miało więc na celu bezpieczeństwo osób postronnych, a nie ochronę pomieszczeń przed ulewnym deszczem – zdarzeniem ze swej istoty nagłym, niespodziewanym. Zadaniem I. S. nie była przy tym ingerencja w konstrukcję dachu i eliminacja zaszłości konstrukcyjnych, które stanowiły rzeczywiste źródło przecieku wody.

Wątpliwość budzi także, czy szkoda co do której roszczenie wywodzi powód powstała w czasie przez niego nakreślonym. Ze znajdujących się w aktach sprawy notatek urzędowych wynika, że **do zniszczenia laptopa doszło w wyniku zalania z 28 maja 2013 r. a nie w nocy z 30 na 31 maja 2013 roku.**

Należy również pamiętać, że ubezpieczony Szpital w sposób z całą pewnością nienależyty dokonywał odbioru prac I. S., o czym świadczyły „próby basenowe” z użyciem straży pożarnej. Zeznania G. K. ujawniły mechanizm niedopuszczalnego wykorzystywania państwowych służb, po znajomości, do wykonywania zadań nie znajdujących się w zakresie działalności Straży Pożarnej. Nie jest przy tym wykluczone, że podcieknięcia wody powstały właśnie w czasie tych prób, styropian bowiem nasiąkał wolno, i pozostałości wody po próbie szczelności dachu mogły z opóźnieniem spływać do pomieszczeń. Zachowanie G. K. nosiło znamiona rażącego niedbalstwa, przy tym nie miało umocowania w umowie ani SIWZ.

Wbrew stanowisku powoda fakt, że przedstawiciel I. S. brał udział w naradzie na której ustalono, że do zalania w nocy z 30 na 31 maja 2013 r. doszło w wyniku nieszczelności wykonywanego przez wymienioną pokrycia dachowego, nie ma mocy wiążącej dla pozwanego. Wprawdzie można przyjąć, że w ten sposób doszło do uznania długu przez I. S., czynność ta nie ma jednak mocy kreującej zobowiązanie. Innymi słowy uznanie długu nieistniejącego nie kreuje go (por. wyr. SN z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 398/14, LEX nr 1750148; wyr. SO w Łodzi, X GC 647/13, portal orzeczeń).

Nie można przyjąć za powodem, że niezależnie od tego czy istniał obowiązek zabezpieczenia dachu, to decyzja w tym zakresie została podjęta na ryzyko wykonawcy. Pomijając brak podstaw do przyjęcia zasady ryzyka w odpowiedzialności deliktowej na gruncie niniejszej sprawy, zważyć należy, że zgodnie z art. 822 § 1 k.c. ubezpieczyciel jest obowiązany do wypłaty odszkodowania osobom, wobec których za szkody odpowiada ubezpieczony podmiot. W niniejszej sprawie nie można przyjąć odpowiedzialności I. S. względem szpitala w związku z zalaniem pomieszczeń. Nie można więc również przyjąć odpowiedzialności jej ubezpieczyciela.

Na marginesie tylko wypada podnieść, że powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia, pomimo spoczywającego na nim ciężaru dowodzenia w tym przedmiocie (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.). Oświadczenia, kosztorysy i faktury mogą świadczyć jedynie o tym, że określone należności zostały przez ubezpieczyciela uznane w toku likwidacji szkody oraz wypłacone poszkodowanemu. Jednakże w przypadku ich kwestionowania przez pozwanego w procesie cywilnym, powód powinien zawnioskować o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, celem ustalenia wysokości szkody. Ustalenie wartości poszczególnych rzeczy ruchomych i prac remontowych wykonanych na skutek zalania,

wymaga wiadomości specjalnych. Zatem jeśli jest sporna, nie może być dowodzona jedynie w oparciu o dokumenty prywatne.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik, wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. Ponieważ powództwo zostało oddalone, pozwanego należy traktować jako stronę wygrywającą proces w całości. Na zasądzone na rzecz pozwanego koszty złożyło się wynagrodzenie jego pełnomocnika w kwocie 2.400 zł, wyliczone zgodnie z § 6 pkt 5 rozporządzenia MS z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (według treści obowiązującej w chwili wszczęcia postępowania – t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 490 ze zm.) i 17 złotych z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

O zwrocie powodowi nieuiszczonej części zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego orzeciono stosownie do treści art. 84 ust. 1 u.k.s.c.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

17 października 2017 roku.